

„Viszontlátásra, tábornokom!”

Rádióbeszélgetés Cogny tábornok (Hanoi) és de Castries tábornok (Dien Bien Phu) között 1954. május 7-én

Ez az írásos szöveg azon eredeti dokumentum másolata, amelyet 1954. május 7-én tíz, illetve 17 órakor rögzített a Hivatalos Információ Szolgálat a hanoi központban. A párbeszéd Cogny tábornok nem rögzített kérdésére adott válasszal kezdődik. A kérdés: „Milyen eszközök állnak még a rendelkezésükre?”

– A 6. BPC, a II/1 RCP, és ami az RTA-ból megmaradt.

– *Értem.*

– Mindenesetre ezekre már keresztet lehet vetni.

– *Igen.*

– Vette? Ö...hát jelenleg még maradt belőlük, de természetesen a számuk nagyon megcsappanta, mivel minden a nyugati részen található egységből csoportosítottunk át, hogy tudjuk tartani a keleti oldalt.

– *Igen.*

– ...körülbelül két század maradt mind a kettőből¹, és két százada az egyesített BEP-nek.²

Van még három a teljes összeomlás szélén álló százada az RTM-nek, de azok nem érnek az égvilágon semmit, egyáltalán semmit.

– *Igen.*

– Maradt még két század a 8. rohamcsapatból.

– *Igen.*

Három százada van a BT 2-nek, de ez normális, mindig így van. Az RTM és a BT 2 az, ahol a legtöbben maradnak, mivel ők alig harcolnak.

¹ A 6. BPC és a II/1 RCP,

² Az 1. és a 2. BEP egyesítésére utal.

– *Természetesen.*

– Vette? És az 1/2, az 1/2 REI-ből is maradt körülbelül két század, illetve az 1/13-ból szintén két század. Ezek a századok körülbelül 70-80 fősek.

– *Rendben. Értem.*

Nos! ...akkor tehát védekezünk, lépésről lépésre.

– *Igen.*

– Lépésről lépésre védekezünk, és úgy becsülöm, úgy becsülöm, hogy a legjobb lehetőségünk ... (recsegés)... Nam Youmnál...

– *Halló...halló...*

– Halló, hall engem tábornok?

– *...hogy a legjobb lehetőségünk? (Cogny)*

– ...ha megállítjuk az ellenséget Nam Youmnál. (Castries)

– *Valóban?*

– Igen. És meg kell tartanunk a folyó keleti partját, különben nem lesz több vi-ziünk. (Castries)

– *Igen, persze.*

– Szóval akkor azt javaslom, hogy próbálják meg, én is igyekszem végrehajtani. Az előbb szemléltem meg Langlais-t, eddig meg van az összhang. Aztán, Istenem..., nos, megpróbálom, a helyzettől függően megpróbálom a legtöbb eszközt dél felé küldeni.

– *Jó, rendben van. Várható, hogy este sor*

kerül erre?

- Hogyan?
- *Sor kerül erre estre?*
- Igen, tábornok, természetesen este.
- *Igy van, igen.*
- És nekem... nekem ehhez szükségem van az ön beleegyezésére.
- *Rendben, öreg barátom.*
- Megadja a beleegyezését?
- *Megadom a beleegyezésem.*
- Nos, én ki fogok tartani... igyekszem a legtovább kitartani azokkal, akik itt maradnak. Tábornok?
- *Igen, értem, öregem.*
- Rendben.
- *Muníció szempontjából hogy, hogy... Mit tudnak még felhasználni? (Cogny)*
- Muníció? Ez már kicsit komolyabb probléma, nincs...
- *Nincs valami, amit...*
- Nincs belőle. Van valamennyi 105-ös lőszer, de [...] nem használhatók itt semmire...
- *Igen.*
- ...ebben a pillanatban. És a lőszer, a 120-as lőszer...
- *Igen.*
- ...abból van, de kellene még 100-150 rakasz.
- *Igen.*
- És amiből ugye mindenhol van egy kevés?
- *Igen, persze.*
- Egy kevés mindenhol van. Nem tudjuk... gyakorlatilag lehetetlen összegyűjteni. Nyilvánvaló, minél többet küldenek, annál többre lenne szükség.
- *Igen.*
- Kitartunk, kitartunk, amíg lehet.
- *Úgy gondolom, hogy az lenne a legjobb, ha a légierő támogatást nyújtana még ma, hogy a Viet megálljon, hogy leállítsa az előrenyomulást.*
- Igen, tábornok. A légitámadásnak meg kell állítania az előrenyomulást, nemde? Utá-

na folytatni kell szünet nélkül, szünet nélkül, szünet nélkül. Akkor megadom önnek a Vietek elhelyezkedését.

- *Igen.*
- A Viet minden rendelkezésre álló erővel megindult kelet felé.
- *Értem.*
- Beleértve a 308. hadosztály két ezredét is.
- *Tényleg? Értem.*
- Jelenleg nincs, nem kellene a nyugati oldalon lennie másnak...
- *Igen. Csak a 36. ezrednek.*
- Azt hiszem a 36. Igen.
- *Ugye csak a 36. és 102. ezred!*...
- Halló... Halló, halló... Halló, halló... (Castries)
- ... Hallott engem? (Castries)
- *És a 120. ezred, azt mondta? (Cogny)*
- Igen, tábornok.
- *A 102. ezred?*
- Megindultak a keleti oldal felé a...
- *Igen.*
- A 88. és a 102. ezred.
- *Igy van.*
- Vette? Ráadásul, ezek az információink a 312. hadosztályról² is.
- *Igy van. Értem.*
- ... és a 316. hadosztály³ jelenleg.
- *Értem.*
- Vette?
- *Letették az egész csomagot a keleti oldalon.*⁴ (Cogny)
- *De látja, mint ahogy azt vártam, a 308. mint mindig, most is kicsúszott a kezeim közül.* (Cogny)
- Igen, így van.

³ A 36. és a 102. ezred a 308. gyaloghadosztály része, amely az erőd nyugati oldalán helyezkedett el.

⁴ A 312. hadosztály az erőd északi oldalán helyezkedett el.

⁵ A 316. hadosztály az erőd nyugati oldalát támadta.

⁶ Utalás a légitámadásra.

– Jó, tehát a déli irányba történő visszavonulás. Ön hogy látja? Az Isabelle felé, vagy inkább szétszóródva?

– Nos tábornok, mindenképp keresztül kell menni az Isabelle- en dél felé, nem igaz?

– De, ez így van.

– De parancsot fogok adni, parancsot adni az Isabelle-nek, hogy próbáljanak meg, próbáljanak meg elszabadulni onnan, ha lehetséges.

– Igen, értettem. Akkor adja meg az irányt, hogy a légierő minél nagyobb támogatást tudjon nyújtani.

– Oh, természetesen tábornok.

– Tessék, öreg barátom.

– És utána, tehát, Istenem... itt fogom őrizni azokat, akik nem akarják.

– Igen, értem.

– Ó...ők, hogyan is mondjam, nyilvánvalóan a sebesültek, illetve sokan már fogságba estek, mert voltak más támaszpontokon is, Elian 4-en és 10-en, a sebesültek...

– Persze, értem.

– Nos, ez az egész, amit a parancsnok-ságom alatt tartok.

– Igen öregem.

– Így van.

– Viszlát, öreg barátom.

– Fel tudom még hívni újra, mielőtt... a vég előtt.

– Akkor viszlát öreg barátom, Castries.

– Viszontlátásra, tábornokom.

– Viszontlátásra, öregem.

17-kor de Castries tábornok hosszasan ismertette Cogny tábornoknak, hogy az utolsó roham megkezdődött.

BODET: – *Halló. Várjon egy pillanatot, adom Cogny tábornokot.*

CASTRIES: – *Halló...halló...*

BODET: – *Halló? Adom Cogny tábornokot.*

CASTRIES: – Igen tábornok. Viszlát, tábornok.

BODET: – Viszlát, öregem. A legjobbat kívánom. Nincs ez így jól...

COGNY: – *Halló, halló, Castries? ... Halló, Castries?*

– Tábornok. (Castries)

– *Mondja öreg barátom, természetesen most be kell fejezni. De az biztos, hogy amit maga eddig csinált, az nagyszerű.* (Cogny tábornok itt hozzátett még egy mondatot, ami félbeszakadt.) A mondat következő volt: „Ezt nem szabad tönkretenni a fehér zászló felvonásával. Magát lerohanták, de semmi megadás, semmi fehér zászló!”

– ...Ah, rendben tábornok. Én csak meg akarom védeni a sebesülteket.

– *Igen, jól tudom. Nos, csinálja, legjobb esetben otthagynak az ön [...] cselekedjenek ők maguk [...]. Az amit eddig csinált, túl szép, hogy ezt csináljuk. Biztos megérti ezt öreg barátom.*

– Rendben, tábornok.

– *Nos akkor, viszontlátásra öreg barátom, a mielőbbi viszontlátásra.*

RÖVIDÍTÉSEK

BPC – Bataillon de Parachutistes Coloniaux – Gyarmati ejtőernyős zászlóalj

RCP – Régiment de Chasseurs Parachutistes – Ejtőernyős vadászrezd

RTA – Régiment de Tirailleurs Algériens – Algériai lövésrezd

RTM – Régiment de Tirailleurs Marocains – Marokkói lövésrezd

BT – Bataillon T'ai – Thaiföldi zászlóalj

REI – Régiment Etranger d'Infanterie – Idegenlégiós gyalogrezd

BEP – Bataillon Etranger de Parachutistes – Idegenlégiós ejtőernyős zászlóalj.

FORRÁS

<http://dienbienphu.xooit.com/index.php>

FORDÍTOTTA ÉS JEGYZETEKSEL ELLÁTTA:

KIS TIBOR

